

Kritik mot Kronofogdemyndigheten, som avfattat ett beslut så att myndighetens opartiskhet kunnat sättas i fråga

---

Beslutet i korthet: Kronofogdemyndigheten bedöms ha brustit i opartiskhet genom att i ett beslut lämna upplysningar som inte kunde förstås som annat än råd till en av parterna i en pågående tvist.

Bakgrund och utredning

Advokaten AA framförde klagomål mot Kronofogdemyndigheten. Klagomålen gällde främst att en tjänsteman hos myndigheten hade agerat i strid med det krav på opartiskhet som ställs upp i 1 kap. 9 § regeringsformen. Bakgrunden var i huvudsak följande.

AA företrädde ett bolag i en tvist mot ett konkursbo. Konkursförvaltaren hade ansökt om handräckning enligt 7 kap. 14 § konkurslagen avseende datorer som påstods vara i AA:s klients besittning. Handläggare hos Kronofogdemyndigheten var kronofogden BB vid kontoret i Västervik.

Kronofogdemyndigheten avslag begäran om handräckning. I beslutet angavs även att Kronofogdemyndigheten ”rekommenderar konkursförvaltningen att ansöka om särskild handräckning”.

Kronofogdemyndigheten anmodades att yttra sig. I sitt yttrande, som gavs in av biträdande processägaren CC och verksjuristen DD, hänvisade

Kronofogdemyndigheten bl.a. till vad som anförts av kronofogden BB:

I beslutet 2010-02-01 att vägra förrättning rekommenderades sökanden att som alternativ till överklagande ansöka om handräckning enligt lagen om handräckning och betalningsföreläggande. Jag har genom denna rekommendation naturligtvis ej tagit någon ställning i partsfrågan utan endast önskat informera om den lagstiftning som står till buds i dessa angelägenheter. Detta måste anses ligga inom den serviceanda som bör tillämpas av statliga myndigheter.

Kronofogdemyndigheten anförde bl.a. följande.

Kronofogdemyndigheten ska verka opartiskt och sakligt. Därutöver ska myndigheten bl.a. verka för att parterna i ett ärende ges möjlighet att ta tillvara sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter. Det kan och ska ske på olika sätt beroende på vad saken gäller och om det finns någon särskild reglering på området.

Av förvaltningslagen följer att Kronofogdemyndigheten får och ska, i lämplig omfattning, bl.a. råda, upplysa och informera parterna. Sådana upplysningar kan lämnas på eget initiativ eller vid särskild förfrågan, muntligt eller skriftligt. Att sådana upplysningar lämnas innebär inget ställningstagande från myndighetens sida och medför inte i sig att myndigheten kan anses agera osakligt eller partiskt.

De upplysningar och förtydliganden som handläggaren lämnat muntligt och skriftligt framstår som lämpliga och helt ändamålsenliga. Ordvalet ”rekommenderar” i beslutet kan möjligtvis uppfattas som en uppmaning och är olyckligt i sammanhanget. Ett mer lämpat ordval hade varit ”upplyser” eller ”informerar”. Kronofogdemyndigheten beklagar detta men anser inte att det därmed begåtts något fel eller att myndighetens eller handläggarens opartiskhet kan ifrågasättas.

Bedömning

I ett beslut i ett ärende, som härrörde från en tvist mellan två enskilda parter, har Kronofogdemyndigheten avslagit en ansökan från en av parterna om handräckning. Ansökan gällde återtagande av egendom från den andra parten. Efter att Kronofogdemyndigheten i beslutet meddelat att ansökan lämnas utan bifall har myndigheten rekommenderat parten att i stället använda sig av ett alternativt förfarande.

Anmodad att yttra sig över det inträffade har Kronofogdemyndigheten – utöver att man funnit ordet ”rekommenderar” olyckligt – inte ansett sig kunna finna att något fel begåtts eller att myndighetens opartiskhet kan ifrågasättas. Jag delar inte den bedömningen. Det är enligt min mening självklart att en myndighet riskerar att inte framstå som objektiv om den i ett beslut av detta slag lämnar upplysningar som inte kan förstås som annat än råd till den ena parten. Det kan, som i detta fall, ge intryck av att myndigheten går denna parts ärenden, dvs. att den inte är opartisk. I anledning av vad myndigheten anfört vill jag även erinra om att service-skyldigheten enligt 4 § förvaltningslagen är underordnad grundlagens objektivitetskrav (se JO 2009/10 s. 191, som gällde en chefskronofogde som hjälpt en part att bemöta ett överklagande).